

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-3988/2014. számú ügyben**

Előadó: dr. Ottrok Viktória

Az eljárás megindítása

A panaszos Gödöllői Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyelet és Térfelügyeleti Központjának (a továbbiakban: közterület-felügyelet) közigazgatási bírságot eljársát sérelmezve fordult a hivatalomhoz.

A vizsgálatom eredményes befejezése érdekében az Ajbt. 21. § (1) bekezdés b) pontja alapján tájékoztatást kértem a közterület-felügyelet vezetőjétől.

Érintett alkotmányos jogok és alapelvek

- a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye „*Magyarország független, demokratikus jogállam.*” (Alaptörvény B) cikk (1) bek.)
- tisztességes eljáráshoz való jog „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*” (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bek.)

Alkalmazott jogszabályok

- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.)
- a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (Ktftv.)
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.)
- a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (Postatv.)
- a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 159/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet (Korm. rendelet)
- a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételesen szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet

A megállapított tényállás

A panaszos előadta, hogy 2014. június 26-i keltezéssel levelet kapott Közterület-felügyeletről, miszerint 2014. június 20-án a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 20. § (1) bekezdésébe ütköző szabályszegést követett el, ezért 30 ezer forint közigazgatási bírságot szabtak ki vele szemben. Arról is tájékoztatták, hogy a szabályszegésről fénykép-, valamint videó felvétel is készült.

A panaszos sérelmezte, hogy a levélből nem derült ki számára, hogy milyen szabályszegést követett el, mert a levél nem tartalmazza a szabályszegés KRESZ szerinti megjelölését, csupán a Kkt-ben, valamint a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 159/2009. (VII. 29.) Korm. rendeletben szereplő jogszabályhelyeket, amelyekből nem világos, hogy az abban felsorolt szabályszegések közül, melyiket követte el.

Ezen túlmentően azt is kifogásolta, hogy a közterület-felügyelet – adatvédelmi szabályokra hivatkozva – nem látott lehetőséget a szabályszegésről készült felvételek postai vagy email útján történő megküldésére, kizárólag azt tette volna lehetővé, hogy azokat a polgármesteri hivatalban tekintse meg. Figyelemmel arra, hogy a panaszos nem gödöllői lakos, meglehetősen nagy költséggel járna neki a felvételek helyben történő megtekintése.

A panaszos véleménye szerint a tájékoztató levél homályosan fogalmaz a tekintetben, hogy amennyiben nem fizeti be a bírságot, hol és miként kezdeményeznek eljárást vele szemben. A közterület-felügyelet a Kkt. 20. § (2) bekezdésére hivatkozik, amely felsorolja a bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására jogosult szervezetet, de nem jelöli meg konkrétan, hogy mely hatóság indít eljárást vele szemben nemfizetés esetén.

Megkeresésemre a közterület-felügyelet vezetője tájékoztattott, hogy a panaszosnak küldött levélben a következő szöveg szerepelt: *"Értesítem, hogy 2014-06-20 napján 12:46 órakor Gödöllőn, a(z) Átrium Üzletház és az Evangélikus Templom közötti útszakaszon a Petőfi utcában, az Ön üzemeltetésében álló MLM569 frsz-ú gépjárművel elkövetett szabályszegést, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés kg) pontja szerint minősülő járművel történő behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó rendelkezések megsértése miatt az eljáró Közterület-felügyelet és Térfelügyeleti Központ a Kkt. 20. § (4b) bekezdése és a 156/2009. (VII.29.) Korm. rend. 12. § (1) bekezdése, valamint H/F. melléklete alapján 30.000 Ft összegű közigazgatási bírsággal sújtotta."*

A kapott tájékoztatás szerint a panaszos a szabályszegést úgy követte el, hogy az általa vezetett gépkocsival egyirányú utcába hajtott be, szemben a forgalommal, a behajtási tilalomra vonatkozó szabályok megsértésével. Az irodavezető véleménye szerint ezt a jogsértést, valamint az alkalmazandó szankciót és a szankció alkalmazására való felhatalmazást irták le a közigazgatásban egyébként alkalmazott szóhasználat, az ide vonatkozó jogszabály szövegezésének beidézésével, a jogszabályi hely pontos megjelölésével.

A közterület-felügyelethez eljuttatott levelére válaszul közölték a panaszossal, hogy *„Amennyiben a közigazgatási bírság a megjelölt határidőig nem kerül befizetésre, az ügyet – az 1988. évi I. tv. 20.§ (4c) bekezdése alapján – a Gödöllői Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályának, mint illetékességből eljáró hatóságnak továbbítjuk. Az ügygel kapcsolatos észrevételeit, vagy panaszát az illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóságnál, a közigazgatási eljárás megindítását követően teheti meg, jogorvoslatra az ügy ezen szakaszában van lehetősége"*.

A panaszos azt is kifogásolta, hogy a közterület-felügyelet nem látott lehetőséget a szabályszegésről készült felvételek postai vagy e-mail útján történő megküldésére, kizárólag azt tette lehetővé, hogy azokat a polgármesteri hivatalban tekintse meg. Az irodavezető ezt azzal indokolta, hogy az Infotv. 7. § (1) bekezdése előírja az adatkezelőnek azt, hogy *„köteles az adatkezelési műveleteket úgy megtervezni és végrehajtani, hogy az e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más szabályok alkalmazása során biztosítsa az érintettek magánszférájának védelmét"*.

A 7. § (3) bekezdése pedig azt, hogy *„az adatokat megfelelő intézkedésekkel védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés .... ellen"*.

A 7. § (6) bekezdése szerint *„az adatkezelőnek és az adatfeldolgozónak az adatok biztonságát szolgáló intézkedések meghatározásakor és alkalmazásakor tekintettel kell lenni a technika mindenkori fejlettségére. Több lehetséges adatkezelési megoldás közül azt kell választani, amely a személyes adatok magasabb szintű védelmét biztosítja, kivéve, ha az aránytalan nehézséget jelentene az adatkezelőnek"*.

Gödöllő Város Polgármesteri Hivatalának Integrált Irányítási Rendszeréről szóló dokumentum a Városüzemeltető és Vagyonkezelő Iroda folyamatait leíró részének 2.12. pontja szerint: „Az érintettek a rájuk vonatkozó adatokat (iratokat) csak a Térfelügyelet vezetője által megbízott személy jelenlétében tekinthetik meg, azt el nem vihetik, de azokról (térítés ellenében) másolatot vagy kivonatot kaphatnak, amennyiben a másolat vagy kivonat nem tartalmazza további személyek személyes adatait. A betekintéseket regisztrálni kell.”

Fentiek alapján az irodavezető meglátása szerint közterület-felügyelet helyesen döntött akkor, amikor arról tájékoztatta a panaszost, hogy adat-betekintési jogosultságával kizárólag helyben, ügyfélfogadási időben élhet. A közterület-felügyelet számára nem derült ki a panaszos leveléből, hogy azért igényli a postai vagy e-mail útján történő adatközlést, mert Gyulán él és jelentős többletköltséggel járna a felvételek személyes megtekintése. Azt feltételezték, hogy tartózkodási helye – mivel nem jelezte annak az ellenkezőjét – Gödöllő vagy legalábbis a környező települések egyike is lehet, ahonnan könnyen megközelíthető a polgármesteri hivatal. A – számomra is megküldött – felvételeken jól látható, hogy azok más személyek képmásait (tehát személyes adatait) is tartalmazzák. Az irodavezető szerint a közterület-felügyelet a jogszabály által előírt kötelezettségek betartása és a panaszos magánszférájának védelme érdekében jár el így, hiszen a postai vagy e-mailen történő adatközlés esetében az adatszolgáltató nem tudja biztosítani, hogy illetéktelen személyek ne tekinthessék meg a felvételeket. Ha ilyen esemény következne be, úgy az adatok biztonságáért felelős hatóság elmarasztható lenne.

Az irodavezető – a megkeresésemre tekintettel – felvette a kapcsolatot a gyulai önkormányzattal annak érdekében, hogy a panaszos a szabályszegésről készült felvételeket – amennyiben arra hivatalos megkeresés alapján igényt tart – a Ket. 26. § (1) bekezdésének a)-b) pontjaiban leírtak szerint a belföldi jogsegély intézményének keretén belül megtekinthesse, és erről a panaszost is értesítette.

Annak érdekében, hogy a továbbiakban az ilyen és ehhez hasonló félreértéseket elkerüljék, rendszerükben módosítást hajtottak végre, így ezentúl a szabályszegésekkel kapcsolatosan keletkezett iratokban a konkrét „KRESZ-hivatkozást” is szerepeltetik az ügyfelek teljes körű tájékoztatása érdekében.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Annak 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint – többek között – közigazgatási szerv vagy hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Jelen ügyben megállapítható, hogy Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék Önkormányzatának Közterület-felügyelete hatóságnak minősül, tehát az ügy vizsgálatára kiterjed a hatásköröm.

II. A vizsgált alapjogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosá egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Álláspontom szerint az ombudsman akkor jár el helyesen, ha következetesen, zsinórmértékként támaszkodik az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint az egyes alapjogi tesztekre.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság.

A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is [9/1992. (I. 30.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság szerint az alanyi jogok érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos követelményéből erednek, de szoros kapcsolatban állnak a jogegyenlőséggel, törvény előtti egyenlőséggel is. A megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban ugyanis a jogbiztonság az, ami sérelmet szenved. [75/1995. (XI. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 383.]

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek is csak a jog által meghatározott keretek között fejthetik ki a tevékenységüket.¹ A tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, melyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikkének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését.

Alláspontom szerint a jogállamiság és az abból fakadó tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell.

III. Az ügy érdemében

A szabálysértésről készült felvételek postai úton vagy email útján történő megküldésének adatvédelmi szempontú megítélése kapcsán megkerestem a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (a továbbiakban: Hatóság). Az elnök arról tájékoztatót, hogy a panaszos belföldi jogsegély útján, a lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalban megismerhette a kérdéses felvételeket, vagyis az információs önrendelkezési joggal összefüggő jogsérelem, vagy annak közvetlen veszélye már nem áll fenn, illetve a jogsérelem orvoslásra került.

Így a konkrét ügyben a Hatóság vizsgálatának megindítása és lefolytatása is okafogyottá vált, felhívta azonban a figyelmemet a vonatkozó jogszabályok adatvédelmi szempontból releváns rendelkezéseire, amelyek alapján a következők állapíthatók meg.

A Kkt. 20. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak alapján a közlekedési szabályszegésekkel kapcsolatos bírságolási eljárás lefolytatására a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet jogosult.

A bírságolási eljárásra az eljáró hatóság ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket a Kkt. 20. §-ában meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy a Kkt. 20. §-a az eljáró hatóságok által készített fénykép- és videó felvételek kezelésével, illetve továbbításával összefüggő speciális adatvédelmi rendelkezéseket nem tartalmaz, ezért az Infotv. rendelkezései mellett Kftv. vonatkozó szabályozását kell alapul venni.

---

¹ 56/1991. (XI.8.) AB. hat.

A Kftv. 7. §-ában foglalt rendelkezések szerint:

- „(2) A felügyelő az intézkedésével érintett személyről, az intézkedése vagy az eljárása szempontjából lényeges környezetről és körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban együtt: felvétel) készíthet.
- (3) A felügyelet közterületen, közbiztonsági, illetve bűnmegelőzési célból, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfeltevőt helyezhet el, és felvételt készíthet. A képfeltevő elhelyezéséről, valamint a képfeltevővel megfigyelt közterület kijelöléséről a felügyelet előterjesztésére a képviselő-testület dönt.
- (6) A (2) és (3) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel a rögzítés helyszínén
- a) elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban,
- b) elkövetett jogsértés miatt indított közigazgatási hatósági eljárásban,
- c) végzett felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban, továbbá
- d) a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban használható fel.
- (9) Ha a felvételen szereplő személy a (6) bekezdés d) pontja szerint jogainak érvényesítésére eljárást indított, részére az adatkezelési határidőn belül benyújtott kérelemre a felvételt továbbítani kell.
- (10) Ha a rögzített felvételt a felügyelő az eljárásra jogosult szerv, hatóság megkeresésére vagy a felvételen szereplő személy kérelmére továbbította, a felvételt a továbbítással egyidejűleg törölni kell.”

A Kftv. 7/A. § (1) bekezdése szerint „a felügyelet a felvétel kezelése során köteles megtenni az ahhoz szükséges szervezési, technikai és egyéb adatbiztonsági intézkedéseket, hogy az érintett személy személyes adatait, így különösen magántitkait és magánéletének körülményeit illetéktelen személy tudomására jutásától megóvja. A felügyeletnek biztosítani kell továbbá, hogy a felvételen szereplő személy – a felvétel törlésének időpontjáig – megtekinthesse a róla készült felvételt.”

Az Infotv. 14. §-a szerint az érintett tájékoztatást kérhet az adatkezelőtől személyes adatai kezeléséről. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján „az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevééről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, továbbá – az érintett személyes adatainak továbbítása esetén – az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről”.

Tehát a Kftv. 7. § (9) bekezdése kizárólag abban az esetben írja elő kifejezetten a felvételen szereplő személy részére annak továbbítását, ha jogainak érvényesítése érdekében eljárást indított. Jelen esetben a panaszos nem külön eljárás indításához akarta felhasználni a felvételeket, csupán arról kívánt meggyőződni, hogy valóban elkövette-e a szabálysértést. A Kftv. 7/A. § (1) bekezdése egyéb esetekre (panaszos esetére) nézve csak azt követeli meg, hogy a Közterület-felügyeletnek a felvételen szereplő személynek a felvétel „megtekintését” biztosítani kell (a felvétel törlésének időpontjáig).

A Hatóság elnökének véleménye szerint a panaszos Infotv.-ben biztosított tájékoztatáshoz fűződő jogának érvényesülését azonban az szolgálja maradéktalanul, ha nem csupán személyes betekintés útján, hanem elektronikus vagy postai úton küldött másolatban is felvilágosítást kaphat arról, hogy a közterület-felügyelet milyen felvételeket készített a szabályszegéséről. Utóbbi tájékoztatói jog biztosítása mellett természetesen a felügyeletnek figyelemmel kell lennie az Infotv. 7. §-ában, valamint a Kftv. 7/A. §-ában előírt adatbiztonsági követelményekre is, amelynek alapján meg kell tennie mindazon intézkedéseket, amelyekkel az érintett személyes adatait illetéktelen személy tudomására jutásától megóvja.

A Hatóság elnökének álláspontja szerint a Közterület-felügyelet nem sérti meg azzal az adatbiztonsági rendelkezéseket, ha az érintett tájékozási jogának érvényesülése érdekében, az érintett kérésének megfelelően az általa megadott postai vagy elektronikus címre megküldi a – kizárólag az érintett személyes adatait tartalmazó – felvételeket.

A felvételek e-mailen vagy postán történő továbbítása akkor lehetséges, ha az érintett egyértelműen és kifejezetten kéri azt, hogy a felvételt e-mailen vagy postán továbbítsák a részére – ezt a panaszos meg is tette. Az adatbiztonsági előírások megsértésének kérdése a Közterület-felügyelet részéről az érintett postai elérhetőségére történő tértivevényes kézbesítéskor fel sem merülhet. A postára vonatkozó jogszabályi rendelkezések, így különösen Postatv., valamint a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételesen szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet részletes adatbiztonsági követelményeket írnak elő a posta számára.

Az elektronikus úton történő továbbításkor az adatbiztonsági rendelkezések kizárólag akkor sérülhetnek, ha véletlenül az ügyfél által megadott e-mail cím helyett más elektronikus elérhetőségre küldik ki a felvételeket.

Az adatbiztonsági előírásoknak továbbá olyan felvételek kiadásakor van relevanciája, amelyekben az érintetten kívül más személyek személyes adatai is szerepelnek. A Közterület-felügyelet vezetője a számomra megküldött válaszelevelében arra is hivatkozott, hogy a felvételek más személyek képmásait (tehát személyes adatait) is tartalmazza. A Hatóság tájékoztatása szerint ilyenkor a felvételen szereplő más személyek személyes adatait felismerhetetlenné kell tenni a másolatokon, és úgy már továbbíthatóak a panaszosnak.

Helytálló a Közterület-felügyelet arra való hivatkozása, hogy a panaszosnak küldött levélben pontosan megjelölték a közigazgatási bírság alapjául szolgáló jogszabályhelyet. A panaszosnak az volt a valódi kifogása, hogy a Kkt. idézett pontjából² nem volt világos számára, hogy a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre vagy a kötelező haladási irányra vonatkozó rendelkezések sértette-e meg. A Közterület-felügyelet vezetője tájékoztatott arról, hogy a jövőben a levelekben feltüntetik a szabályszegések KRESZ szerinti megjelölését, így bízom abban, hogy az ezzel kapcsolatos problémák a jövőben megszűnnek.

Fentiek alapján megállapítom, hogy Gödöllői Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyelet és Térfelügyeleti Központja azzal, hogy nem küldte meg panaszosnak a szabályszegésről készült felvételeket, hanem kizárólag a helyben való megtekintést tette lehetővé, a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelményével és a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő visszásságot idézett elő.

Intézkedéseim

Tekintettel arra, hogy a panaszos ügye belföldi jogsegély eljárás keretén belül megoldódott, az Ajbt. 31. § alapján felkérem Gödöllői Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyeletének vezetőjét, hogy a jövőben a szabályszegésről készült felvételek megtekintését ne kizárólag helyben biztosítsa, hanem amennyiben az ügyfél kéri, küldjék meg akár postai-, akár elektronikus levélben, a megfelelő adatbiztonsági előírások szem előtt tartásával.

Budapest, 2015. március

Székely László

---

² 1988. évi I. törvény 20. § Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban (...) kg) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezettek.